

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 1)

a) Denne makroøkonomiske modellen kan forstås

som en åpen økonomi med offentlig sektor. En slik modell har følgende forutsetninger:

- Faste priser og lønninger
- Åpen økonomi
- Efterspørselsbestemt produksjon. Dvs. at det er tilstrekkelig ledig kapasitet i økonomien til at økt etterspørsel kan møtes med økt produksjon.

Likninger og notasjon er gitt i oppgaven og jeg vil derfor forklare relasjonene.

(1) viser den økonomiske sirkulasjonslikningen "økosirkel". Denne forteller oss at BNP er positivt avhengig av privat konsum, privat realinvesteringer, offentlig kjøp av varer og tjenester, samt eksport. BNP er derimot negativt avhengig av import.

(2) viser makrokonsumfunksjon som forteller oss at det private konsumet er positivt avhengig av det autonome konsumet og den marginale ~~konsum~~

Denne kolonne er
forbeholdt sensor

This column is for
external examiner

konsumtilbøyeligheten som videre er avhengig av den privatdisponible inntekten som gis av differansen mellom BNP og netto skatter.

(3) viser arbeidskatter som er avhengig av skattesatsen og BNP/aktivitetsnivået i økonomien.

(4) viser importen som er positivt avhengig av den marginale importtilbøyeligheten som videre er avhengig av BNP.

Determinering av modellen:

Endogene variabler: Y , C , NT og Z

- det er disse variablene modellen

undersøker, og de bestemmes i modellen.

Eksogene variabler: I , G og X (gitt i oppg.

- disse variablene er bestemt utenfor modellen

Parametere (eksogent bestemt): A , c , t og z

Vi har 4 endogene variabler og 4

likninger: modellen er determinert

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Grafisk løsning av modellen:

Må finne et uttrykk for aggregert etterspørsel (AD) som funksjon av Y og de eksogene variablene. Jeg anvender likevektsbetingelsen tilsvarende $Y = AD$ og får:

$$AD = C + I + G + X + Z$$

Setter inn likning (2):

$$AD = A + c(Y - NT) + I + G + X + Z$$

Setter inn $NT = tY = (1-t)Y$ fra likning (3):

$$AD = A + c(1-t)Y + I + G + X + Z$$

Setter inn likning (4):

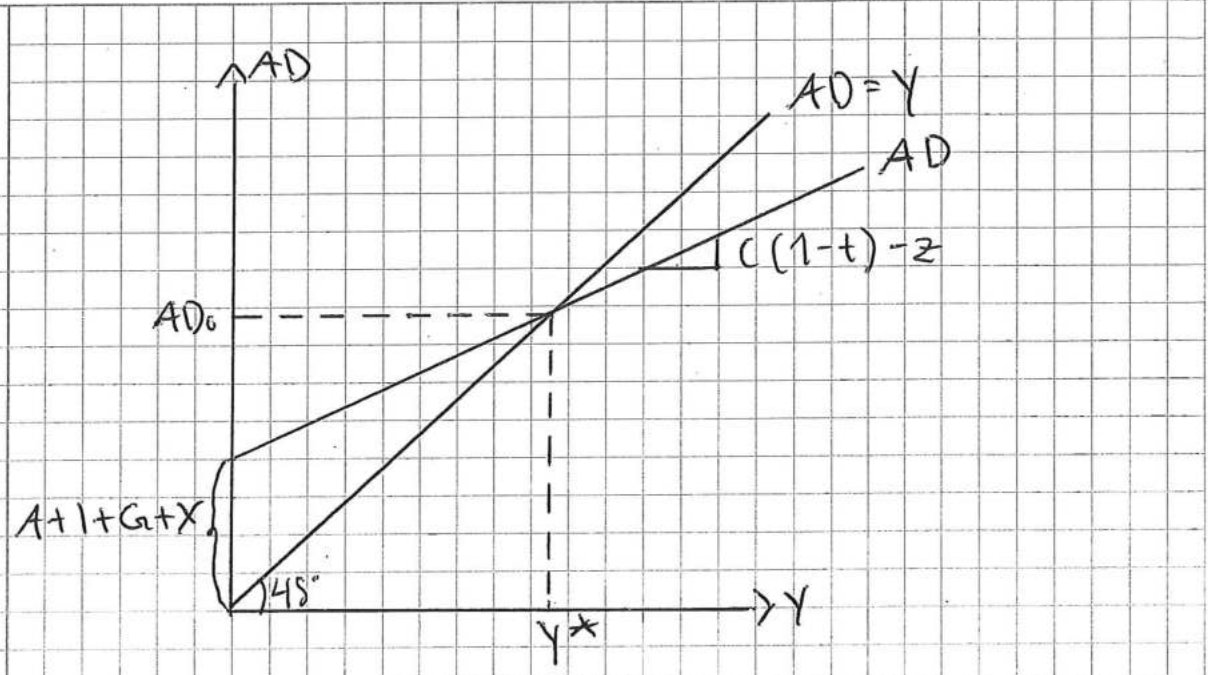
$$AD = A + c(1-t)Y + I + G + X + Z$$

Omorganiserer uttrykket:

$$(5) \quad AD = A + (c(1-t) + Z)Y + I + G + X$$

AD er en lineær funksjon av Y , med stigningsstaket $c(1-t) + Z$, som skyldes andreleksen i $A + I + G + X$.

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

Som grafen illustrerer er Y^* likevektsproduktet ved AD_0 .

Analytisk løsning:

Med utgangspunkt i likevektsbetingelsen har vi fra ulikning (5) dt:

$$Y = A + (c(1-t) - z)Y + I + G + X$$

Løser for Y :

$$Y - (c(1-t) + z)Y = A + I + G + X$$

$$Y(1 - c(1-t) + z) = A + I + G + X$$

Multipliserer med $\frac{1}{1 - c(1-t) + z}$ på begge sider

dv. uknullstegner og får:

$$(6) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1-t) + z} (A + I + G + X)$$

→ Multiplikatoren

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Likning (6) viser den analytiske løsningen av modellen og $\frac{1}{1-c(1-t)+z}$ er multiplikator $\frac{1}{1-c(1-t)+z} > 1$ foran $0 < c < 1$, $0 < t < 1$ og $0 < z < 1$. Denne multiplikatoren kan forstås som en forsterkningseffekt som skaper ringvirkninger i økonomien. Den bidrar til å forklare hvorfor den totale endringen i Y er større enn den initiale endringen i en av de eksogene variablene. Om eksempelvis de private realinvesteringene øker vil dette øke BNP gjennom "økosirkel". Videre vil en økning i Y føre til en økning i C , idetfor likning (2). Når C øker vil Y øke ytterligere, noe som igjen vil påvirke C osv... Slik fortsetter disse virkningene å spille inn på hverandre inntil økonomien tilpasse seg i en ny likevekt.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 1b)

For lav etterspørsel i økonomien kan skyldes flere faktorer. En reaksjon i de private realinveksteringene eller i eksporten vil trolig dempe aktivitetsnivået.

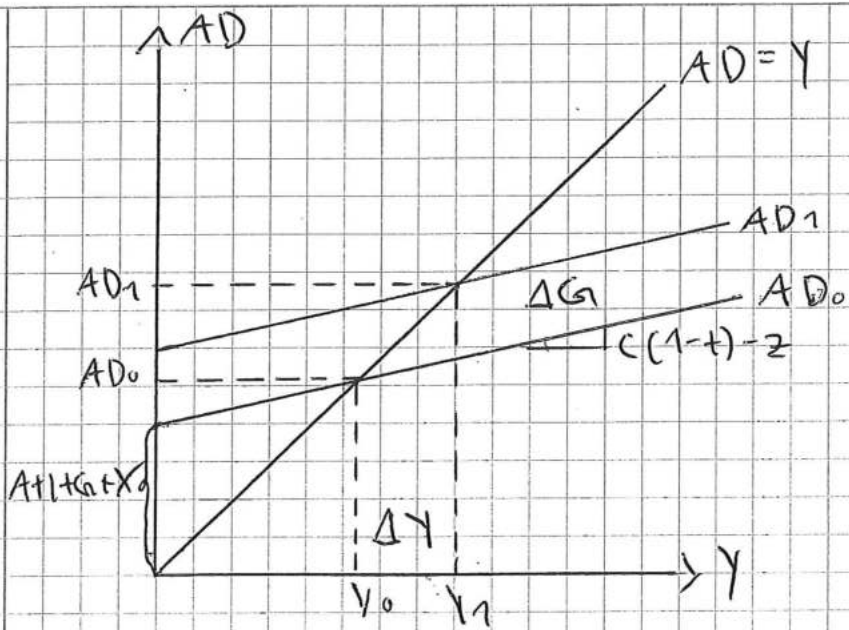
I denne oppgaven vil jeg ta utgangspunkt i en modell med relativt lavt aktivitetsnivå og drøfte hvordan ekspansiv finanspolitikk kan bidra til å øke dette.

Finanspolitikk omfatter de tiltakene myndighetene kan iverksette for å regulere / og stabilisere økonomien. Dette utføres hovedsakelig med bruk av disse finansielle instrumentene:

- Offentlig kjøp av varer og tjenester (G)
- Regulering av skattesatsen (t)

Når man anvender ekspansiv finanspolitikk ønsker man gjerne å øke G for å stimulere til vekst, og redusere t for å stimulere til økt privat konsum.

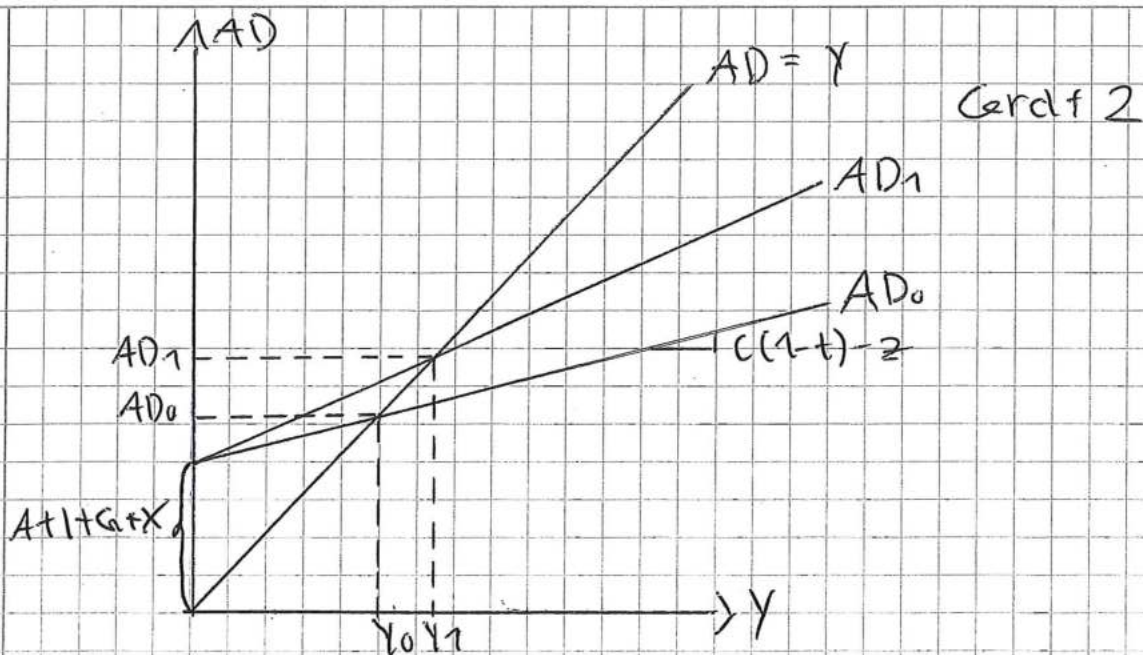
Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

I denne grafen har AD-kurven skiftet oppover som en følge av økt G . Dette har ført til at økonomien har tilpasset seg i en ny likevekt $(AD_1, Y_1) \rightarrow (AD_0, Y_0)$ og BNP har mao. økt. I tillegg til dette ser vi at ~~$\Delta Y > \Delta G$~~ $\Delta Y > \Delta G$, noe som kan forklares av multiplikatorvirkningen. Når G øker vil Y øke ~~gjennom direkte~~ gjennom "økosirkel". Videre vil økt Y føre til økt C , jmf. ligning (2). Dette vil igjen føre til en økning i Y fordi BNP er positivt avhengig av det private konsumet. Dette vil som forklaart tidligere fortsette inntil økonomien tilpasser seg i en ny likevekt.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

I denne grafen har jeg illustrert virkningen av en redusert skattesats. Siden t inngår i kurvens stigningstall blir helningen påvirket av endringer i skatten og her ser vi at kurven har blitt brattere fordi t er redusert. På samme måte som økt G førte til høyere aktivitetsnivå bidrar også redusert t til dette. Som vi ser har økonomier tilpasset seg i $(AD_1, Y_1) > (AD_0, Y_0)$. Dette skjer gjennom flere prosesser. Når t reduseres er det nemlig å anta at det private konsumet ekspanderes siden den private disponible inntekten har økt, if. (2). Som en følge av at c øker vil vi

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

fra tidligere at alle vil øke Y gjennom "økosirkel". Disse variablene vil virke inn på hverandre inntil økonomien tilpasser seg i en ny likevekt.

Før jeg drøfter hvorvidt denne politikken kan redusere arbeidsløsheten vil jeg redegjøre for de automatiske stabilisatorne sin virkning. Aut.stab kan kort forklart forstås som mekanismer i økonomien som bidrar til å stabilisere økonomien uten at myndighetene iverksetter noen tiltak. Skatt og import er eksempler på slike stabilisatorer. Om aktivitetsnivået øker vil likevel deler av inntekten brukes til å betale skatt, noe som vil kunne redusere det private konsumet siden den privatleisponille inntekten blir lavere ved skattebetaling. På samme måte har vi en likning (4) at importtilbøyeligheten er positivt avhengig av BNP. Om BNP øker vil trolig tilbøyeligheten til å importere varer øke, og siden deler av konsumet

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

følgelig tilfaller utlandslske aktører ut ikke dette påvirke det innenlandske aktivitetsnivået.

~~Ved at skatt reduserer den priv. disponible inntekten blir mindre av den ikke priv. disponible inntekten~~

Ved at den priv. disponible inntekten reduseres gjennom skatt ut ^{mindre av} mdo. vinnstka

- økningen som følger av økt BNP bli brukt på konsum, samtlig som større importtilbøyelighet ut påvirke BNP negativt i den forstand at deler av konsumet skjer i utlandet. Dette har stabiliserende effekter i den forstand at økonomien blir mindre sårbar for en eventuell overoppheting.

Disse aut. stab spiller også en rolle i forbindelse med multiplikator - virkningene som inntreffer som en følge av økonomiske sjokk.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

I denne modellen er $t > 0$ og $z > 0$ og vi fikk følgende multiplikator:

$$\frac{1}{1 - c(1-t) + z}$$

I en modell for lukket økonomi vil $z = 0$, og vi får følgende multiplikator

$$\frac{1}{1 - c(1-t)}$$

I en modell uten off. sektor vil også $t = 0$ og vi får følgende multiplikator:

$$\frac{1}{1 - c}$$

$$\frac{1}{1 - c} > \frac{1}{1 - c(1-t)} > \frac{1}{1 - c(1-t) + z}$$

Dette viser at multiplikatoren er størst i en lukket økonomi uten off. sektor og min i en åpen økonomi med off. sektor. I vår modell vil mao. endringen i Y som følge av økonomiske sjokk være mindre enn i en modell for lukket økonomi med / uten offentlig sektor. Dette skyldes de automatiske stabilisatorne skatt og import.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

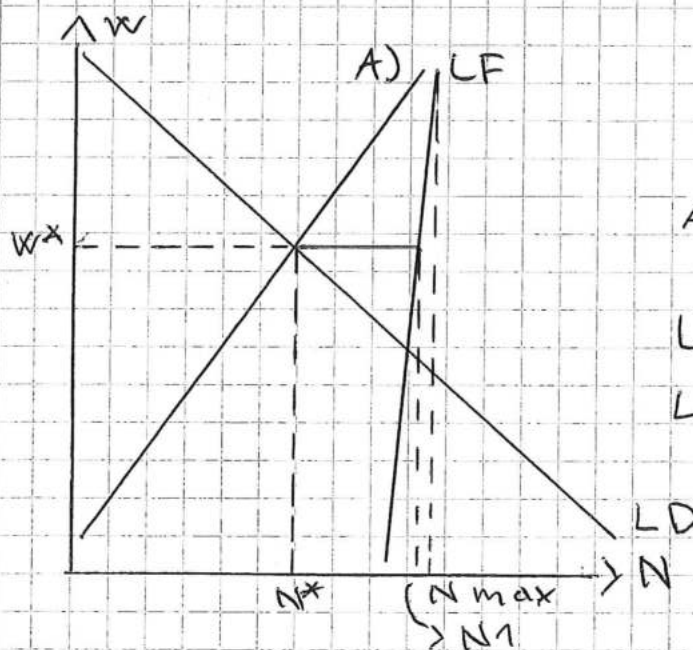
This column is for external examiner

For å avløfte ekspansiv finanspolitikk i forbindelse med arb. ledighet trengs det en modell for arb. markedet.

Sysselsatte er personer med inntekts-givende arbeid.

Arbeidsledige er personer uten inntekts-givende arbeid som ønsker å jobbe og som kan starte umiddelbart.

Arb styrken er sysselsatte + arbeidsledige

w = real lønn

N = antall

$A)$ = aksepterte jobbtilbud

LF = arbeidsstyrken

LD = etterspørselskurven for arbeidskraft

✓ LD -kurven viser den negative sammenhengen mellom real lønn og antall sysselsatte og beviser at etterspørselen øker med lavere lønn.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

✓

LF-kurven er en bratt stignende kurve. Denne kurven er uelastisk fordi arb. styrken blir relativt lite påvirket av lønnsendringer. Om lønnen øker er det kanskje noen fler som blir d i inngå, men dette er ikke en bemerkelsesverdig effekt.

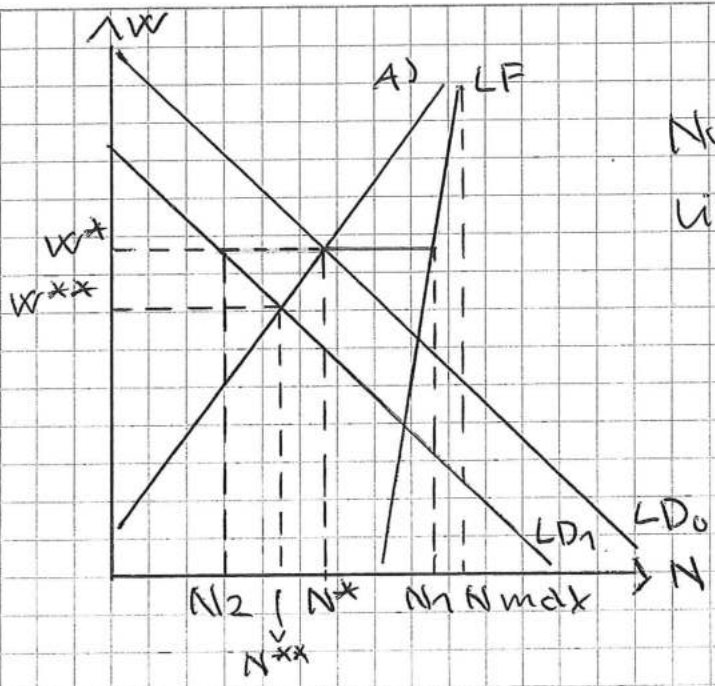
✓

A)-kurven ligger til venstre for LF-kurve fordi det kan være personer i arbeidsstyrken som kan akseptere jobbtilbud. Denne kurven er mer elastisk fordi det er rimelig å anta at tilbøyeligheten for å gå på et jobbtilbud øker om lønnen øker.

✓

Arbeidsmarkedet er i likevekt i (W^*, N^*) , og til denne tilpasningen oppstår det likevektsløslighet tilsvarende det røde linjestykket $(N^* - N_1)$. Dette vil jeg komme tilbake til i oppg. d)

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

Utvalgsjonn er
lik som tidligere.

Grafen overfor illustrerer den keynesianske ledigheten som oppstår som en følge av lav etterspørsel i økonomien. Som vi ser har LD-kurven skiftet negativt fra LD_0 til LD_1 . Dette har gitt oss en ny ledighet tilsvarende den grønne linjestykket ($N^* - N_2$) som representerer den keynesianske ledigheten. Slik ledighet oppstår som sagt om det er for lav etterspørsel i økonomien. Dette kan forstås som at aktivitetsnivået er for lavt til at alle som ønsker jobb kan få det. I dette tilfellet er det N^* som tilbyr arb. kraft til lønnen lik w^* , mens det kun er N_2 som blir sysselsatt.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Som vi vil fra Keynes modellen er det faste priser og lønninger (fordi vi analyserer modellen på kort sikt) og det vil derfor ta tid før markedet tilpasser seg i en ny likevekt (w^{**}, n^{**} i modellen på forrige side). Dette er også rimelig å anta siden man erfarer lønnsstivhet i dr.b. markedet.

Som graf 1 og 2 illustrerte kan ekspansiv finanspolitikk bidra til å øke aktivitetsnivået i økonomien. Som en følge av dette er det rimelig å anta at LD-kurven kan skifte opp igjen fra LD_1 til LD_0 og eliminere denne ledigheten. Dette er rimelig å anta fordi økt aktivitetsnivå fører med seg økt konsum, og ved økt konsum vil den aggregerte etterspørselen stige og det vil følgelig kreve mer produksjon og dermed mer arbeidskraft.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 1c)

Handelsbalansen kan defineres som:

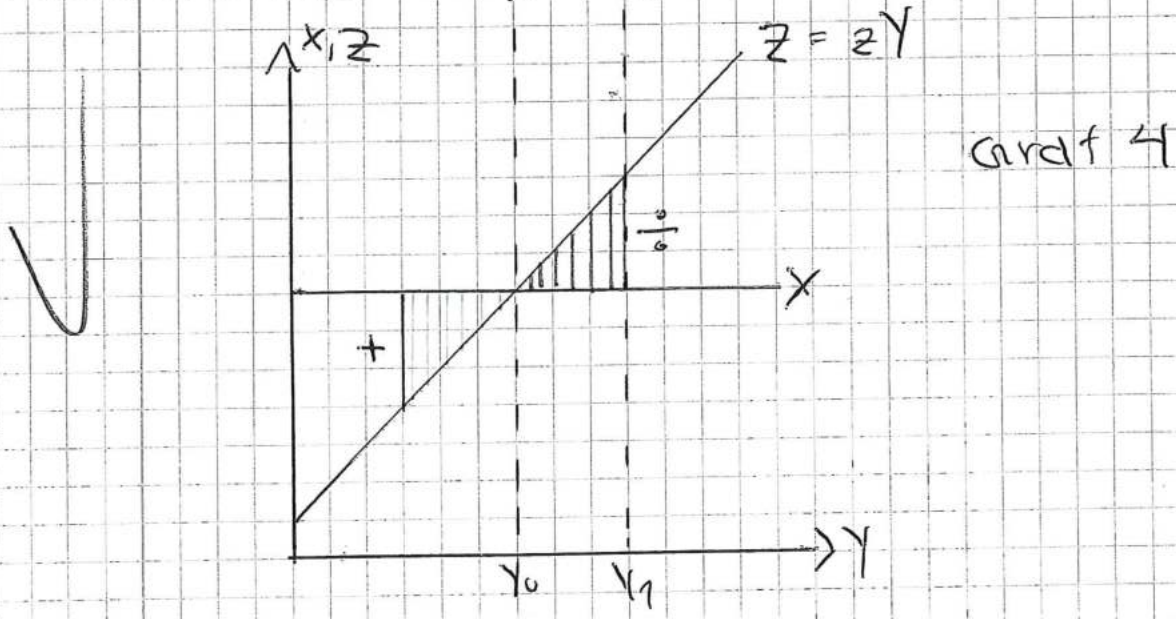
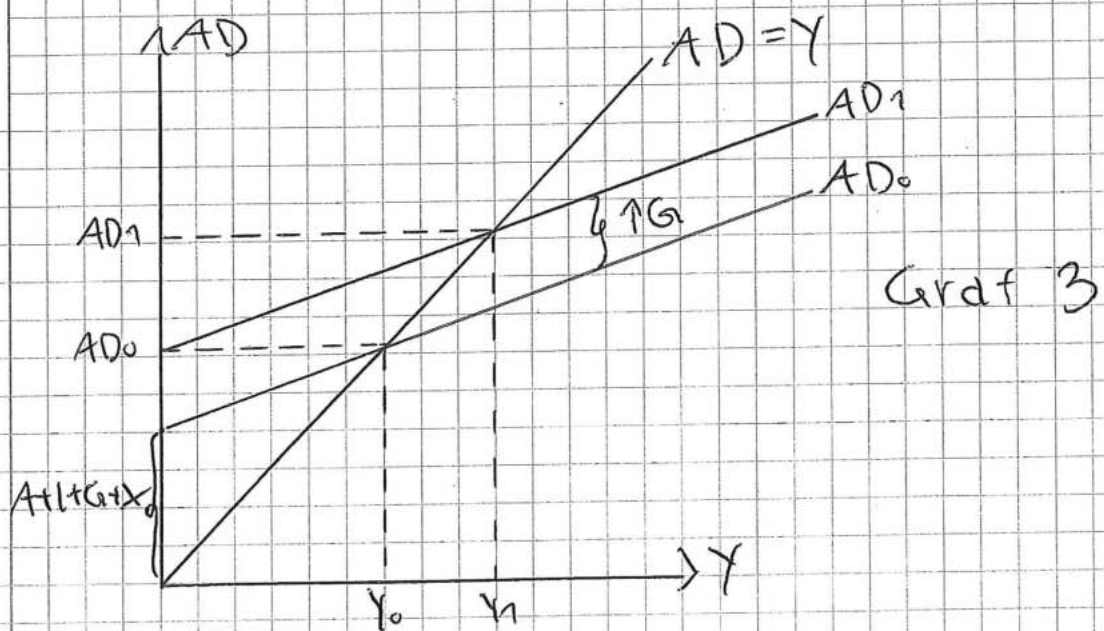
$$NX = X - Z = X - Z^V.$$

Denne viser oss at NX er gitt av differansen mellom eksport og import og at importen er positiv utslagsgivende for BNP. Importen blir med. påvirket av et lands BNP, mens eksporten avhenger av andre land, gjerne vår handelspartneres, BNP.

Grunnen til at noen advokerer mot ekspansiv finanspolitikk er at dette kan svekke handelsbalansen. Ved ekspansiv finanspolitikk er $\Delta G > 0$ som vi har sett. Dette vil øke aktivitetsnivået og bidra til å redusere arbeidsledigheten, men det vil også kunne skape en svekket handelsbalanse fordi det som tidligere nevnt er rimelig å anta at importen øker med aktivitetsnivået. Man står med. overfor en målkonflikt hvor en politikk påvirker den interne og eksterne balansen på ulikt vis.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Grdf 3: Intern balanse hvor $(AD_1, Y_1) \neq (AD_0, Y_0)$

Grdf 4: Ekstern balanse hvor $Z = X$
 $\hookrightarrow NX < 0$

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Graf 3 viser den interne balansen hvor ekspansiv finanspolitikk i form av økt G har resultert i et høyere aktivitetsnivå tilsvarende $(AD_1, Y_1) > (AD_0, Y_0)$.

Graf 4 viser handelsbalansen hvor X er eksogen bestemt, mens Z er en stigende funksjon av Y . Det røde feltet viser et underskudd i NX fordi $Z > X$. Det grønne feltet viser et overskudd i NX fordi $X > Z$ og handelsbalansen er "i null" i skjæringspunktet mellom de to grafene, tilsvarende Y_0 .

Som de to grafene viser vil ekspansiv finanspolitikk svekke handelsbalansen fordi importtilbøyeligheten vil øke som en følge av økt aktivitetsnivå. Dette viser at denne advarselen har noe for seg og at det er viktig å ta denne målkonflikten i betraktning når man implementerer økonomisk politikk.

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

Oppg. 1d)

V

Keynesiansk ledighet oppstår som vi har sett som en følge av for lav etterspørsel. Denne ledigheten beskrives gjerne som ufrivillig. Likevektsledighet består av struktur- og friksjonsledighet og omtales derimot som frivillig ledighet.

V

Friksjonsledighet er ledighet som oppstår når personer er i en jobbskiftefase. Eksempelvis når en person er mellom to jobber, eller en student går ledig mellom endt studie og arbeid.

V

Strukturledighet er derimot ledighet som oppstår som en følge av at det eller er en mismatch mellom kompetansen en arb. taker tilbyr, og den kompetansen som etterspørres. Dette kan skyldes "irrelevant" utdanning, men oppstår ofte som en konsekvens av strukturrendringer i økonomien. Etter oljeprisfallet ble eksempelvis mange oljeingeniører arb. ledige fordi deres kompetanse ikke lenger ble etterspurt i like stor grad.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 1e)

✓

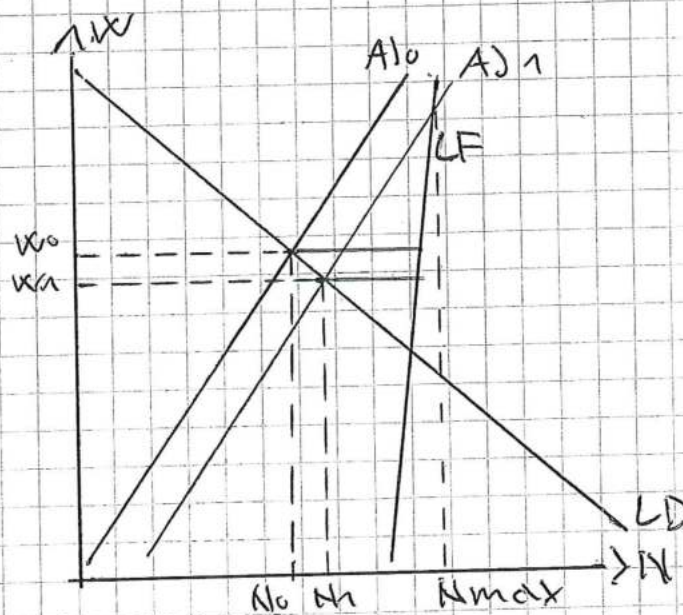
For å redusere likevektsledigheten kreves det såkalt tilbuds-sidepolitikk. For å redusere friksjonsledigheten kan det eksempelvis være relevant å bistå med flytte tilskudd for å gjøre det mer attraktivt å finne seg jobb i nye geografiske områder. Eventuelt kan det stilles strengere krav til arbeidsledighetsstrygd slik at dette blir en mindre attraktiv løsning.

For å redusere strukturledigheten kan det eksempelvis tilbys et godt alternativ for etterutdanning slik at en eventuell mismatch i kompetanse kan reduseres. I tillegg til dette kan rådgivere i ulike utdanningsinstitusjoner fokusere på å gi god veiledning for studerevalg med tanke på fremtidige utsikter.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Slik tilbuds-sidepolitikk vil trolig skifte AJ -kurven utover i didgrammet siden det er en større del av arbeidsstyrken som kan akseptere en jobb.

Ved et positivt skifte i AJ -kurven får vi en ny likevekt i (w_1, N_1) hvor likevektsledigheten er redusert som en følge av at flere har blitt sysselsatt. Det røde linjestykket tilsvarende den nye likevekten er mindre enn utgangspunkt i (w_0, N_0) og viser at likevektsledigheten er redusert.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 2a)

Egenpriselastisiteten i etterspørselen sier oss noe om den relative endringen i etterspurt kvantum gitt en relativ prisendring. Egenpriselastisiteten kommer til syne ved kurvens helning.

Dette defineres som:

$$EL = \frac{\% \text{-vis endring i etterspurt kvantum}}{\% \text{-vis endring i pris}}$$

Vi skiller følgelig mellom elastisk og uelastisk etterspørsel.

Uelastisk etterspørsel kjennetegnes av at den prosentvise endringen i etterspurt kvantum er mindre enn den prosentvise prisendringen. Dette illustreres av en

relativt bratt kurve og defineres som:

$$EL > -1$$

Elastisk etterspørsel kjennetegnes derimot av at den prosentvise endringen i etterspurt kvantum er større enn den prosentvise prisendringen. Dette illustreres gjerne av en

$$EL < -1$$

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

↓
 Grunnen til at vi forholder oss til negativtall er fordi etterspørselskurven viser den negative sammenhengen mellom pris og etterspurt kvantum. Dette forteller os at etterspørselen normalt øker når prisen reduseres.

?
 Godegruppen som er beregnet til å ha en egenpriselasticitet lik $-0,2$ kan sies å være relativt elastisk. Dette kan bli forklart av at det er en svært bred godegruppe hvor man betrakter mange ulike varer. På bakgrunn av dette er det med god tilgang på substitutter. Substitutter er varer som konsumeres på bakgrunn av "likt formål", og som dekker et relativt likt behov. Innenfor "matvarer" kan det fra pålegg, til frukt og grønt, samt middagsmåltider inngå. Dette er varer som det er et stort tilbud av, hvor konsumenter følgende har gode substitusjonsmuligheter. Dette gjelder også for "alkoholfrie drikkevarer", hvor man kan velge breddt

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

Mellom ulike typer mineralvann, saft ol.
Om vi i motsatt tilfelle betraktet
"alkoholholdige drikkevarer" er det
rimelig å anta at eldstisiteter kunne
været noe mer veldstisk siden dette er et
gode man potensielt kan være avhengig
av. Dette bidrar normalt sett til en
høyere egenpriselastisitet.

Egenpriselastisiteten for kjøttdeig er trolig
mindre eldstisk enn egenpriselastisiteten
for hele voregruppen. Dette kan bli under-
bygges ved å betrakte kjøttdeig som
et nødvendighetsgode framfor et luksusgode.
Dette er et gode man trolig kjøper
"uansett pris" fordi dette inngår ~~for~~ i
mange husstanders normale kosthold.
I tillegg til dette er inngår kjøttdeig i
en smalere voregruppe enn den samlede
gruppen av gode gjør, og sammenlikne
med dette er det fruktbart å påstå
at den er mindre eldstisk.

OK

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

✓

Samtidig finnes det relativt gode substitusjonsmuligheter til kjøttdeig, noe som bidrar til å gjøre egnpris-elasticiteten for dette godset mer elastisk

På bakgrunn av denne diskusjon er det vanskelig å si noe sikkert om vares egnpriselasticitet. Sammenliknet med hele vartgruppen er det likevel nemlig å anta at den er mindre elastisk.

Oppg. 2b)

Før jeg betrakter markedslikevekten i et frikonkurransse (FK) marked vil jeg redegjøre for denne markedens forutsetninger:

- Homogene varer. Varer fungerer som perfekte substitutter og gjør dermed pris til et avgjørende parameter.
- Full informasjon blant alle aktørene
- Ingen hindringer knyttet til exit eller entry
- Rasjonelle aktører som ønsker å maksimere sin nytte og minimere sine kostnader

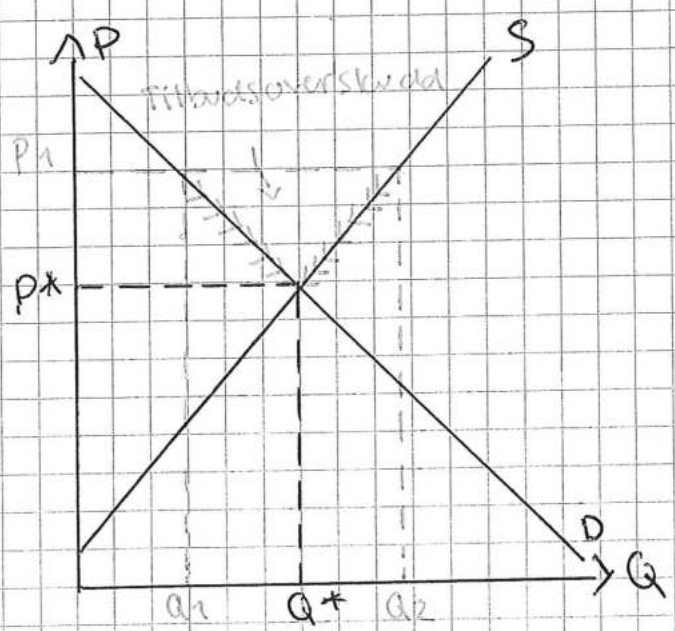
✓

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

- Ingen markedsstilt eller offentlige reguleringer
- Mange små aktører som opptrer som pristakere fordi de ikke har makt til å påvirke prisen.

Pris og omsatt kvantum bestemmes i skjedningspunktet mellom tilbudst og etterspørselskurven. Tilbudskurven viser den positive sammenhengen mellom pris og tilbudt kvantum. Denne kurven er stigende i et pris-mengde-diagram fordi produsentene normalt ønsker å øke tilbudet sitt om prisen øker. Dette kan bli forklart av at økt tilbud ved økt produksjon bringer med seg økte kostnader, og at produsentene kun er vill til å påta seg dette kostnadspåslaget om prisen, og dermed inntekten, er høy. Etterspørselskurven er avinert i $d)$ og viser oss konsumentenes betalingsvilje for ethvert kvantum.

Denne kolonne er forbeholdt sensor
This column is for external examiner

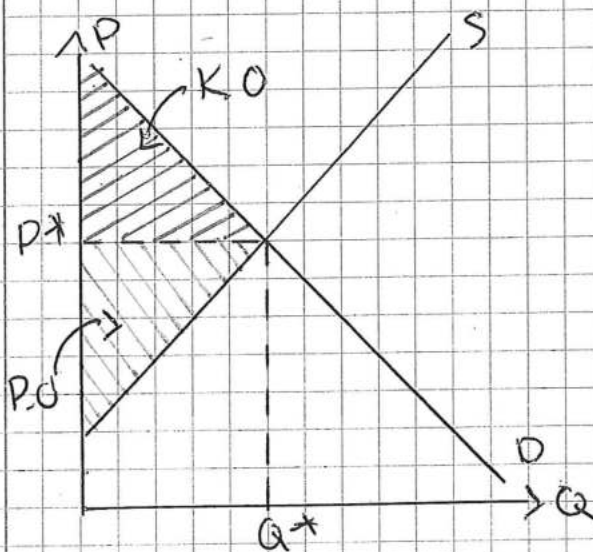

- P = Pris
- Q = Kvantum
- S = Tilbuds-kurven
- D = Eterspørsels-kurven

Til likevektsprisen P^* etterspørres det og tilbys det like mye, $Q_D = Q_S$, og (P^*, Q^*) viser markedslikevekten for et FK-marked. Denne likevekten oppstår "av seg selv" og bygger på Adam Smith sin teori om "den usynlige hånd". Som vi ser i grafen overfor vil en pris lik P_1 føre til et tilbudsoverskudd. Til denne prisen ønsker produsentene å tilby Q_2 , mens konsumentene kun etterspør Q_1 . I et slikt tilfelle vil prisen presses nedover. Som en følge av dette vil tilbudet reduseres langs tilbuds-kurven, mens etterspørselen vil øke langs etterspørsels-kurven. Markedskrefter bidrar mao. til å danne likevekt.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

$P = \text{Pris}$

$Q = \text{Kvantum}$

$S = \text{Tilbudskurve}$

$D = \text{Etterspørselskurve}$

✓ Konsumtoverskuddet (K.O) defineres som differansen mellom konsumentenes betalingsvilje og den prisen de faktisk betaler for godet.

✓ Produzentoverskuddet (P.O) defineres som differansen mellom produsentenes kostnader og inntekter knyttet til produksjon.

Det samfunnsøkonomiske overskuddet (S.O) er summen av K.O og P.O.

Oppg. 2c)

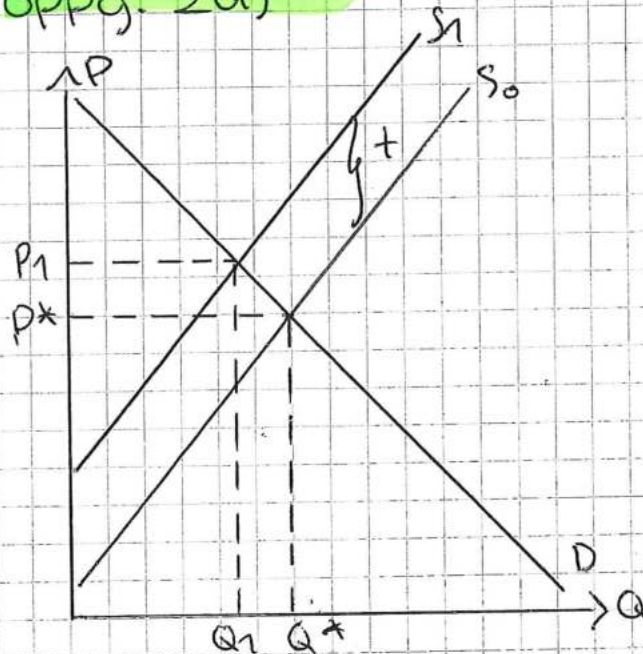
✓ S.O er maksimert i et FK-marked fordi man antar at alt er tatt hensyn til i markedets pris, slik at nytten er maksimert samtidig som kostnadene er minimert.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

I tillegg til dette kan man omtale denne tilpasningen som paretoeffektiv. At en ressursfordeling er paretoeffektiv vil si at man ikke kunne fordelte fordelingen uten at minst en får det verre.

Oppg. 2a)

$P = \text{Pris}$

$Q = \text{Kvantum}$

$S = \text{Tilbudskurve}$

$D = \text{Etterspørselskurve}$

$t = \text{Avgift}$

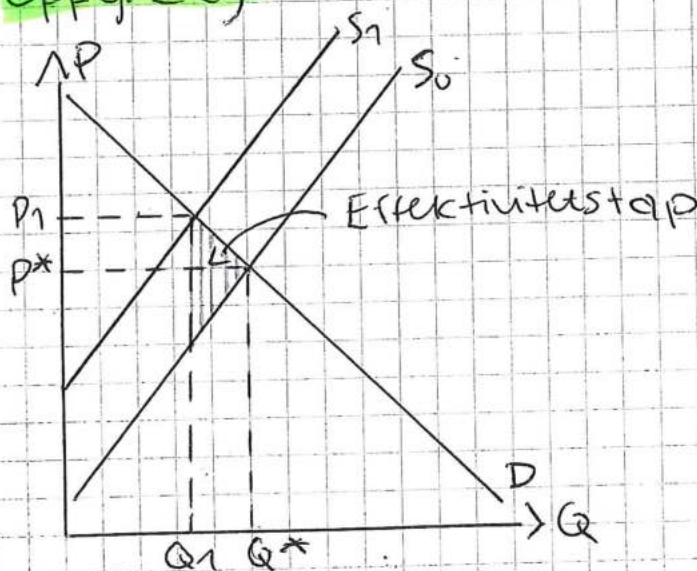
En avgift fungerer som et kostnadspåslag og skifter derfor tilbudskurven fra S_0 til S_1 . I denne nye tilpasningen ser vi at prisen har økt fra P^* til P_1 , mens kvantumet er redusert fra Q^* til Q_1 . Dette er rimelig å anta med tanke på definisjonen av etterspørselskurven.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Avgiften øker status inntekter tilsvarende dens pris påslag siden konsumentne nå må forholde seg til en høyere pris enn markedsprisen. $P^* - P^1$ viser avgiften, og denne prisøkningen gir oss status inntekter.

Oppg. 2-e)

En avgift skaper en ulikevekt i den forstand at prisen settes høyere enn likevektsprisen, og kvantumet blir redusert fra ulikevektskvantitet som en følge av dette. Både $P.O$ og $K.O$ blir redusert som en følge av dette, og dermed blir ikke $S.O$ maksimert slik det ville blitt ved en ~~perfekt~~ perfekt markeds tilpasning.

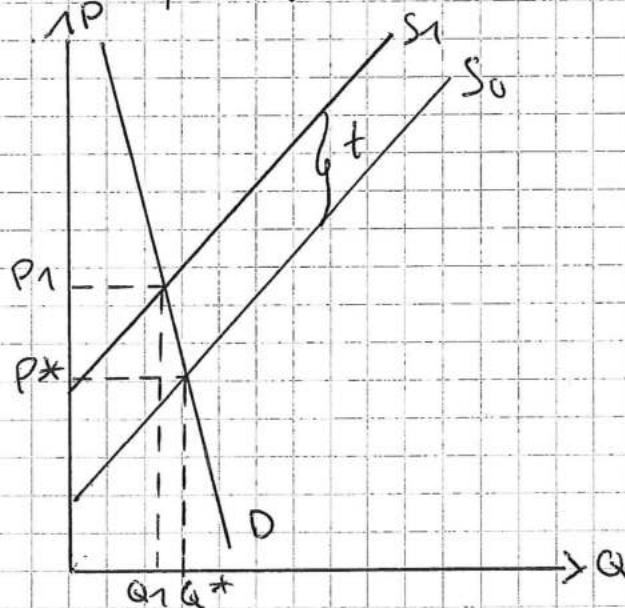
Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Oppg. 2f)

En slik avgift kan betraktes på ulike måter, og jeg vil først analysere den med utgangspunkt i et negativt skifte i tilbudskurven sett ut fra ulike egenskapsrelasjoner.

I delens samfunn er det et stort konsum av rødt kjøtt, og for mange er dette en naturlig del av deres hverdagslige kosthold. Om man ser bort fra kylling og fisk har det i en lang periode blitt ~~ansatt~~ antatt å være få substitutter til rødt kjøtt i tillegg til å bli ansett som et nødvendighetsgode av mange. Med utgangspunkt i disse antakelsene vil jeg først karakterisere etterspørselen etter dette godet som velastisk.

$P = \text{Pris}$

$Q = \text{Kvantum}$

$S = \text{Tilbudskurven}$

$D = \text{Etterspørselskurven}$

$t = \text{Avgift}$

Denne kolonne er
forbeholdt sensor

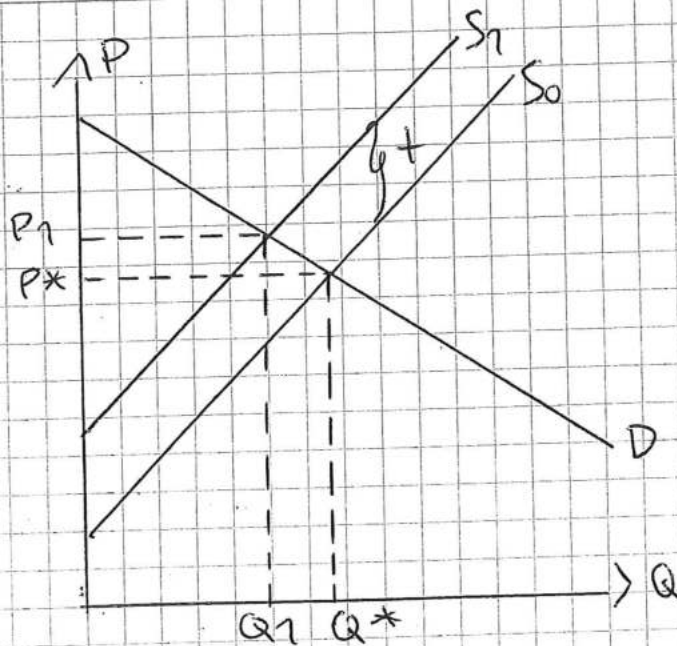
 This column is for
external examiner

Som grafen på forrige side illustrerer vil en avgift påvirke konsumet i liten grad fordi vi ser på en uelastisk etterspørselskurve. I dette tilfellet er konsumentne lite sensitive for prisendring og dermed reduseres ikke konsumet betydelig tross en relativt stor prisøkning. Dette kan bidra til å vise effekten av en slik avgift på kort sikt.

På lang sikt kan man derimot betrakte etterspørselen for å være mer elastisk. Dette kan eksempelvis skyldes en endring i preferanser knyttet til avveiningen mellom et animalsk eller vegetarisk kosthold. Bønner og linser kan i lang tid sies å ha fungert som et substitutt for kjøtt selv om et fåtall har benyttet seg av det. Nå som vegetartilbudet har økt betraktelig kan man si at det har blitt åpnet for flere substitusjonsmuligheter enn på kort sikt. Dermed kan vi analysere avgiftens effekt på konsum om vi antar elastisk etterspørsel.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Notasjonene er lik som tidligere.

Som grafen overfor illustrerer har etterspurt kvantum blitt redusert mer enn pris har økt i tråd med definisjonen på elastisk etterspørsel. Vi ser at kvantumet har blitt redusert fra Q^* til Q_1 som en følge av høyere pris. Denne reduksjonen i etterspurt kvantum er dessuten større enn den var i tilsvarende situasjon med uelastisk etterspørsel. Dette bidrar til å vise at ettersom det er slik avgift vil være mer tydelig på lang sikt enn på kort tid.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

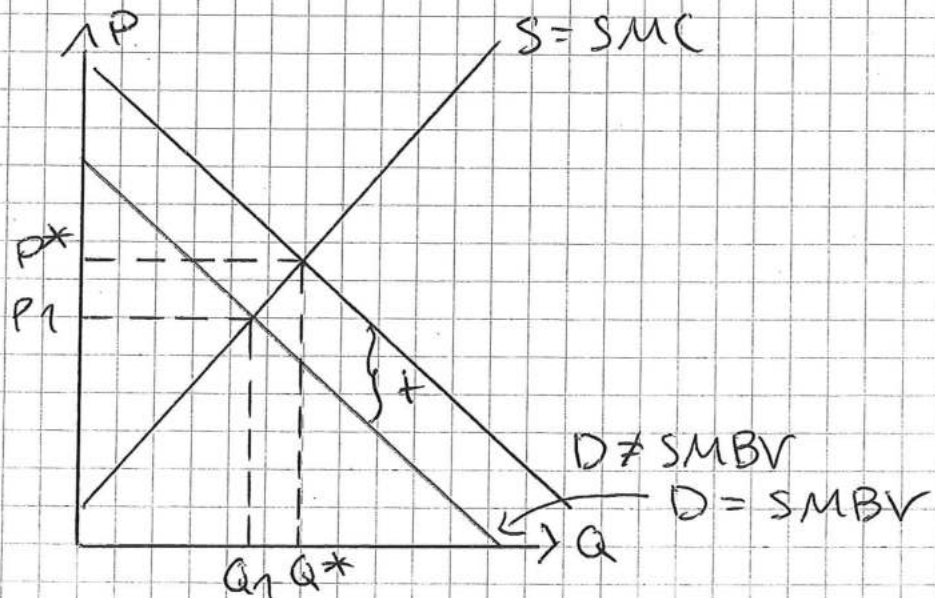
Oppg. 2 g)

Oppgaven beskriver dette markedet som et FK-marked, men med tanke på at det er åpnet for offentlige reguleringer i form av avgifter er det fruktbart å påstå at dette tilfører avvek fra FK. Som tidligere nevnt antar man at SO er maksimert i et FK-marked fordi det er tatt hensyn til i markedsprisen. I denne oppgaven informeres det om at klimagassutslippet i jordbruksindustrien utgjør 8,5% av Norges klimagassutslipp og det kan mao. anses som en negativ eksternalitet.

Eksternaliteter kan forstås som kostnader, eller nytte, som ikke blir hensyntatt i markedsprisen. Følgelig skiller man mellom bedriftens / produsentens marginalkostnad og ~~konsumens~~ samfunnets marginalkostnad, og konsumentens betalingsvilje og samfunnets betalingsvilje.

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

Om man legger avgiften slik at konsument reduseres som illustrert ovenfor tar man hensyn til de negative eksternalitetene knyttet til forbruket av reit kjøtt. Denne avgiften bidrar dermed til å øke det samfunnsøkonomiske overskuddet fordi marginalkostnaden er minimert samtidig som den marginale nytten er maksimert ved å tilpasse ~~til~~ situasjonen slik at $(P_1, Q_1) = SMC = SM$

Denne kolonne er forbeholdt sensor

This column is for external examiner

(Oppg. 2g)

✓ Et godt avgiftssystem karakteriseres av at man legger avgift på goder med uelastisk etterspørsel. Dette er fordi konsumentene i et slikt tilfelle er lite sensitive for prisendring. Dette er hensiktsmessig fordi konsumet, og dermed salget, vil reduseres relativt lite til tross for høyere pris. På denne måte vil staten tilegne seg gode inntekter.

✓ I tillegg til dette vil det være lurt å beskatte / legge avgift på en relativt ~~bredd~~ bred varegruppe siden dette vil øke statens inntekter ved at ~~er~~ det er potensielle inntekter å hente fra en stor mengde varer.

De ovennevnte anbefalingene bygger på antakelsen om at hensikten med avgiften er å øke statens inntekter. Om hensikten derimot er å redusere forbruket vil anbefalingene se noe annerledes ut.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor

 This column is for
external examiner

Som vi har sett reduseres etterspurt
 kvantum mer for eldastiske goder
 enn for ueldastiske goder om det
 innføres en prisøkning. På bakgrunn
 av dette er det nemlig å anta at
 man kan redusere forbruket mer effektivt
 ved å legge avgifter på goder
 med elastisk etterspørsel. Likevel er
 det verdt å ta i betraktning at
 elastisitetene kan variere utrolig
 tidshensent og at man burde ha dette
 med seg når man vurderer ulike
 avgifter.